

ÞJÓÐSKJALASAFN
ÍSLANDS

Þjóðskjalasafn Íslands Græn skref - Innleiðing

Anna E. Gunnarsdóttir,
sviðsstjóri rekstrar- og varðveislusviðs

Grænt Þjóðskjalasafn

- Þjóðskjalasafn hefur sett sér markmið að vera til fyrirmyndar í umhverfis- og loftlagsmálum.
- Markvisst er unnið að því að gera Þjóðskjalasafn Íslands að umhverfisvænum vinnustað.
- Þjóðskjalasafn hefur hlotið viðurkenningu fyrir fjögur græn skref.

Grænt Þjóðskjalasafn

Byggingar Þjóðskjalasafns Íslands eru staðsettar við Laugaveg 162-164 í Reykjavík. Skrifstofu- og geymslurými eru 9.200 m². Varðveittir eru 44 hillukílómetrar af skjölum í fimm byggingum.

Grænt Þjóðskjalasafn

Græn skref - Undirbúningur – Innleiðing

- **Júlí 2019** Þjóðskjalasafnið skráir sig í Græn skref
- Sept. 2019 Verkefnisstjóri, upplýsingaöflun
- Okt. 2019 Skipaður starfshópur – 7 starfsmenn

- Nóv. 2019 Úttekt starfshópsins
- Des. 2019 Innleiðing og fræðsla til starfsmanna
- Jan. 2020 Gátlista fyrir 1. skrefið skilað til Umhverfisstofnunar

- Febr. 2020 Úttekt á skrefi 1
- Febr. 2020 Innleiðing á skrefum 2, 3 og 4
- Apríl 2020 Gátlista fyrir skref 2, 3 og 4 skilað til Umhverfisstofnunar

- Maí 2020 Úttekt skref 2, 3 og 4
- Júní 2020 Þjóðskjalasafn fær viðurkenningu fyrir 4 græn skref

Grænt Þjóðskjalasafn

- **Innleiðing Græn skref – Áhersla á fræðslu til starfsmanna:**
  - Starfsmannafundir
    - Kynning á Grænum skrefum
    - Kynning á umhverfisstefnu, samgöngustefnu og samgöngusamningi
  - Fréttaskeyti Þjóðskjalavarðar
    - Umhverfisvænar fréttir af starfsemi Þjóðskjalasafns
  - Fyrirlestrar
    - Stjörnu-Sævar, umhverfismál, maí 2019
    - E-minnka, flokkun úrgangs, janúar 2020
  - Grænir dagar 10 – 12. mars 2020
    - Hjólavottun, fræðsla um hjólareiðamenningu
    - Vinnustofur um umhverfismál
    - Fyrirlestri um grænan lífsstíl frestað vegna aðstæðna í þjóðfélaginu

Grænt Þjóðskjalasafn

Innleiðing Græn skref – Rafmagn og hiti:

- Tölvur, ljósritunarvélar og prentarar eru stillt þannig að tækin fari í viðbragðsstöðu
- Sjálfvirkir slökkvarar á skrifstofum, snyrtingum og geymslum
- Áminningarmiðar
  - Munið að slökkva ljósin
  - Notum dagsbirtuna eins og hægt er
  - Spörum lyftuna og notum stigann

Grænt Þjóðskjalasafn

Aðgerðaáætlun – Rafmagn og hiti:

- Starfsmenn hvattir til að lækka í ofnum yfir sumartímann
- Markmið að fjölga sjálfvirkum slökkvurum í skrifstofurýmum og skjalageymslum

Grænt Þjóðskjalasafn

Innleiðing Græn skref – Flokkun og minni sóun:

- Sjö úrgangsflokkar, plast, skilagjaldsumbúðir, pappír, spilliefni, bylgjupappi, rafhlöður, perur, raftæki og lífrænn úrgangur
- Nýjar flokkunartunnar
- Markvisst unnið að því að draga úr plastpökunotkun
– Búið er að fjarlægja ruslatunnur á skrifstofum.
- Við höfum gert greiningu á úrgangsmyndun og erum að vinna í því að bæta okkur

Grænt Þjóðskjalasafn

Grænt Þjóðskjalasafn

Innleiðing Græn skref – Flokkun og minni sóun:

- Endurnýting
  - Pappír sem fellur til nýttur sem rissblöð
  - Skrifstofuvörur sem má endurnýta, skilað í sérmerktan kassa við afgreiðsluna
  - Umbúðir, pokar, kassar og annað sem fellur til við innkaup er endurnýtt
  - Bretti sem koma í hús eru endurnýtt
  - Öskjur sem falla til eru endurnýttar
  - Skjalahillur í lagermóttökurými
  - Skiptibækur

Grænt Þjóðskjalasafn

Grænt Þjóðskjalasafn

Aðgerðaáætlun – Flokkun og minni sóun:

- Bæta aðstöðu til sorpflokkunar enn betur
- Markmið plastpokalaus stofnun
- Meiri fræðsla til starfsmanna um úrgangsförvarnir og sorpflokkun
- Markmið að flokkaður úrgangur verði meiri en 90%

Grænt Þjóðskjalasafn

Innleiðing Græn skref – Viburðir og fundir:

- Við bjóðum uppá kranavatn á fundum
- Við notum eingöngu margnota borðbúnað.
- Í okkar kynningarefni um fundi og viðburði hvetjum við þátttakendur til að nota umhverfisvænni ferðamáta til og frá viðburðum
- Búið að setja upp og innleiða fjarfundabúnað

Grænt Þjóðskjalasafn

Aðgerðaáætlun – Viðburðir og fundir:

- Allri notkun á einota rekstrarvörum verði hætti í samræmi við Grænu skrefin
- Á viðburðum okkar er dreifiefni í lágmarki
- Markmið að fjölga fjarfundum

Grænt Þjóðskjalasafn

Innleiðing Græn skref – Samgöngur:

- Búið er að innleiða samgöngustefnu og samgöngusamning
- Strætómiðar í afgreiðslunni
- Búið er að sérmerkja bílastæði fyrir umhverfisvæn farartæki

Grænt Þjóðskjalasafn

Grænt Þjóðskjalasafn

Aðgerðaáætlun – Samgöngur:

- Samgöngusamningur, markmið 20% starfsmanna nýti samgöngusamning 2020
- Í september síðast liðnum höfðu 36% starfsmanna skrifað undir samgöngusamning, þeir taka vistvænan ferðamáta fram yfir einkabílinn þegar ferðast er til og frá vinnu
- Markmið að fjölga fjarfundum

Grænt Þjóðskjalasafn

- **Hjólavottun – Gull**

- Betri hjólastæði fyrir starfsmenn og gesti. Búið að setja upp nýja hjólaboga, þannig hægt er að læsa stölinu við bogann
- Inniaðstaða fyrir hjól starfsmanna, viðgerðaraðstaða
- Sturtuaðstaða fyrir starfsmenn til að skipta um föt
- Fræðsla, hjólreiðamenning og kortersskor
- Tókum þátt í átakinu „Hjólað í vinnuna“
- Samgöngusamningur er í boði
- Við höfum gert könnun á samgönguhegðun starfsmanna

Grænt Þjóðskjalasafn

Grænt Þjóðskjalasafn

Innleiðing Græn skref – Miðlun og stjórnun:

- Vistvæn innkaupastefna ríkisins
- Grænu bókhaldi fyrir árið 2019 skilað til Umhverfisstofunar fyrir 1.apríl ár hvert
- Umhverfis- og loftlagsstefna

Grænt Þjóðskjalasafn

Græn skref – Árangur:

- Aukning í flokkun úrgangs og minni plastnóttun
- Umhverfisvottuð ræstipjónusta og ræstiefni (100%)
- Umhverfismerktur pappír og umbúðir/skjalaöskjur (100%)
- Margir starfsmenn hafa skrifað undir samgöngusamning (36%)
- Fjarfundum hefur fjölgað
- Aukin umhverfisvitund starfsmanna og starfsánægja

Grænt Þjóðskjalasafn

- Stefnt er að því að Þjóðskjalasafn uppfylli öll fimm Grænu skrefin fyrir 31. desember 2020.
- Einnig er er stefnt að umhverfissvottun ISO 14001:2015.

GRÆN SKREF

Spurningar?

ÞJÓÐSKJALASAFN
ÍSLANDS